

موضوعات فصلنامه

به نام خداوند کریم

فصلنامه دارالفنون با هدف بررسی و تحلیل تاریخ تعلیم و تربیت و به ویژه آموزش و پرورش وارد عرصه شد لذا در این فصلنامه قصد داریم بیشتر به کنکاش و تحلیل این موضوع برای شناخت پیشینه موضوع کاری و حرفه‌ای سیاست‌گذاران، مدیران و برنامه‌ریزان این حوزه بپردازیم و عناصر و مؤلفه‌های آن را مورد بررسی قرار دهیم که در ادامه بیشتر آن را شرح خواهیم داد اما با توجه به عنوان فصلنامه که گنجینه دارالفنون می باشد در نظر داریم در هر شماره مقالات و مطالبی در خصوص «دارالفنون» و «امیرکبیر» داشته و این دو موضوع مهم که سرآغازی برای تحول در حوزه تعلیم و تربیت کشور است را بحث کنیم. علاقمندیم تاریخچه تأسیس دارالفنون، مدیران، مدرسان، دانش‌آموختگان، برنامه‌های درسی و آموزشی، اسناد و مدارک مربوطه و معماری و تجهیزات آموزشی و آموزشگاهی، نگاه‌ها و دیدگاه‌های موجود و درباره دارالفنون تأثیرات و تأثرات اجتماعی و سیاسی و فرهنگی در تأسیس و بعد از تأسیس دارالفنون را در رشد و توسعه و تحولات ایران بررسی کنیم.

«امیرکبیر» نیز یکی از موضوعات ویژه این فصلنامه است. بررسی شخصیت فردی و اجتماعی ایشان و تأثیر و تأثراتی که وی در نظام اجتماعی و سیاسی و فرهنگی ایران داشته است می‌تواند برای مدیران و به ویژه مدیران تعلیم و تربیت مفید و الگو باشد. لذا بررسی ویژگی‌های شخصیتی امیرکبیر مانند نظم، درستی، استعمارستیزی، استقلال‌طلبی، خودباوری و خوداتکایی در صنعت و اقتصاد قانون‌گرایی و عدالت‌خواهی و ... هر یک می‌تواند با ارائه اسنادی، بازخوانی شود تا بتواند گنجینه و سرمایه‌ای معنوی و فرهنگی برای سیستم اداری و

اجتماعی کشور باشند.

موضوع اصلی فصلنامه گنجینه دارالفنون، تاریخ تعلیم و تربیت ایران^۱ است. ما قصد داریم موارد زیر را در این نشریه مورد بحث و بررسی قرار دهیم:

- نگاه‌ها، دیدگاه‌ها، نظریه‌ها (تئوری‌ها) و مفاهیم در حوزه تعلیم و تربیت در دوره‌های گوناگون تاریخ؛
- عناصر و مؤلفه‌های تعلیم و تربیت در طول تاریخ، شامل هدف‌های دوره‌های تحصیلی، معلم، مدرس و استاد، هر دوره برنامه درسی، روش‌های یاددهی-یادگیری، روش‌های ارزشیابی تحصیلی، مدیریت‌ها، ارزشیابی از برنامه‌ها، دانش‌آموز و دانشجو، فناوری‌های آموزشی و تجهیزات و محتوای آموزشی؛
- اندیشه‌گران، استادان نخبه و برجسته، و مربیان تعلیم و تربیت؛
- جماعت‌ها، گروه‌ها و فرقه‌ها، و آموزش آن‌ها در طول تاریخ؛
- یادنامه‌ها و مفاخر، و شخصیت‌های اثرگذار در تاریخ آموزش و پرورش؛
- نهادها و سازمان‌های مؤثر در تاریخ آموزش و پرورش؛
- پژوهش‌های تاریخی و یافته‌ها و کاربردهای آن‌ها و آموزه‌هایی برای امروز؛
- تاریخ آموزش و پرورش ایالات و ولایات در طول تاریخ؛
- بنیان نظام‌های نوین آموزشی در طول تاریخ؛
- سیر تحولات آموزشی در طول تاریخ؛
- جریان‌های فکری حاکم بر نظام آموزشی؛
- نقد و بررسی کتاب‌ها و مقالات تاریخ آموزش و پرورش؛
- وضعیت وقف و مشارکت‌های مردمی در آموزش در طول تاریخ؛
- بودجه‌ریزی مالی و روش‌های کسب درآمد برای نظام‌های آموزشی؛
- آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و مهارتی در طول تاریخ؛
- نشریات در تاریخ آموزش و پرورش؛
- بررسی اسناد و منابع مرتبط با تاریخ آموزش و پرورش و راستی‌آزمایی آن‌ها؛
- هنر و فرهنگ در نظام آموزشی.

این‌ها نمونه‌ای از زمینه‌هایی هستند که قرار است در این فصلنامه به‌مرور به آن‌ها بپردازیم. معتقدیم که آشنایی با تاریخ و پیشینه این زمینه‌ها چراغ راهی برای محکم گام نهادن و اتخاذ تصمیمات مناسب برای بهبود کیفیت نظام آموزشی کشور خواهد بود. ان‌شاءالله

غلامرضا حمیدزاده

۱. تعلیم و تربیت، آموزش عالی و آموزش و پرورش دوره عمومی را شامل می‌شود.